

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska centralbanken, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: Handlingsplan för finansiering av hållbar tillväxt

(COM(2018) 97 final)

(2019/C 62/12)

Föredragande: **Carlos TRIAS PINTÓ**

Remiss	Europeiska kommissionen, 10.4.2018
Rättslig grund	Artikel 304 i fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt
Ansvarig facksektion	Facksektionen för Ekonomiska och monetära unionen, ekonomisk och social sammanhållning
Antagande av facksektionen	7.9.2018
Antagande vid plenarsessionen	17.10.2018
Plenarsession nr	538
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	164/6/5

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 För att möta de viktigaste **utmaningarna** för **kapitalmarknadsunionen** och förbättra euroområdets motståndskraft är ett robust, och långsiktigt system för finansiering av **hållbar tillväxt** nödvändigt. Det är den viktigaste drivkraften för att återfå förtroendet för marknaderna och koppla sparande till hållbara investeringar, tillhandahålla kompletterande finansieringskällor för små och medelstora företag och stärka miljövänliga och sociala infrastrukturprojekt.

1.2 Kommittén välkomnar kommissionens handlingsplan och håller med om att "Europa [på global nivå kan bli] en naturlig destination för hållbara investeringar"⁽¹⁾. Kommittén anser att det är viktigt att säkerställa EU:s långsiktiga konkurrenskraft. I mer allmänna ordalag handlar detta om att främja varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning samt anständigt arbete för alla (det 8:e målet för hållbar utveckling).

1.3 Dessa utmaningar bör hanteras på ett enhetligt sätt, genom en gemensam insats där alla medverkar, bl.a. aktörer inom den finansiella sektorn, företag, medborgare och myndigheter. Dessutom är det en komplex uppgift att uppnå en övergång till en hållbar tillväxtmodell och utan tvekan måste detta ske gradvis och med beaktande av sektorsspecifika förhållanden.

1.4 En helhetssyn, samarbete och ytterligare integration mellan medlemsstaterna bör ha företräde. På detta område är det av yttersta vikt att EU som helhet talar med en röst och följer samma strategi. Detta kommer inte bara att bidra till att uppnå de fastställda målen, utan kommer också att möjliggöra framsteg på andra viktiga områden, såsom energiunionen, bankunionen, kapitalmarknadsunionen och den digitala agendan.

1.5 Hållbara ekonomiska modeller bör ha ett diversifierat finansieringssystem där banker av olika storlek och med olika affärsmodeller, samt andra finansiella aktörer, samexisterar på lika villkor. Det är därför viktigt att komplettera standarderna och göra dem mer enhetliga samt att främja ett korrekt genomförande av dem, i linje med **proportionalitetsprincipen**.

⁽¹⁾ Se *Handlingsplanen för finansiering av hållbar tillväxt* (COM(2018) 97 final), kapitel 6 – Följande steg.

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) anser att det är absolut nödvändigt att en omstyrning av kapitalflöden mot en mer hållbar ekonomi, går hand i hand med **ekonomisk inkludering** och **social sammanhållning** i ett Europa där ingen hamnar på efterkälken. Ökande skillnader mellan medborgarnas inkomster kan i själva verket bli ett hinder för hållbar tillväxt, och denna situation måste åtgärdas genom företagsstyrning och institutionell styrning.

1.6 En lämplig nivå av **samstämmighet** mellan olika befintliga ekonomiska ramar på global nivå bör säkerställas genom att använda FN:s mål för hållbar utveckling som en gemensam referens och kartlägga den hållbara taxonomin mot dem ⁽²⁾. Den förnyade taxonomi som föreslås i handlingsplanen bör främjas på global nivå och införlivas i EU:s lagstiftning, på samma sätt och vid samma tidpunkt i alla medlemsstater, samtidigt som man ser till att den ses över och uppdateras regelbundet.

1.7 Sammanfattningsvis stöder EESK starkt **kommissionens färdplan för finansiering av hållbar tillväxt**, som bör göra hela värdekedjan mer hållbar, men vill lägga fram ett antal synpunkter i förhållande till åtgärderna i handlingsplanen och deras genomförande:

- I. En övergripande, livscykelbaserad strategi för att inbegripa finansiell väsentlighet ⁽³⁾ i investeringsprocessen kräver **hållbara investeringar** och **ansvarsfull utlåning**: det ena utan det andra skulle vara ohållbart och hindra fullbordandet av finansunionen (för banker och kapital).
- II. Taxonomin bör vara **dynamisk** och byggas upp gradvis utifrån en tydlig definition av kriterierna för miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning för hållbar ekonomisk verksamhet. Man bör börja med att fastställa miljöfaktorerna, men samtidigt inrätta skyddsgarantier på det sociala området och området för god bolagsstyrning.
- III. De tio åtgärderna har en hög grad av enhetlighet sinsemellan och samverkar även med varandra. Det måste dock finnas en god samstämmighet mellan utformningen av den nya taxonomin (åtgärd 1), kreditvärderingsinstitutens beaktande av den (åtgärd 6) i samband med utarbetandet av poängsystemen ("scorings") utifrån tillförlitlig information som företagen tillhandahåller (åtgärd 9), som kompletterar märkningen (åtgärd 2), och riktmärkena för hållbarhet (åtgärd 5). På så sätt får aktörerna inom finansieringssystemet en tillförlitlig grund för faktorerna miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning i investeringsbesluten (åtgärd 7), med utgångspunkt i tidigare rådgivning och proaktiv interaktion med sina klienter (åtgärd 4). Detta kommer att ske inom ramen för **förvaltaruppdraget**, dvs. att agera i sina slutinvesterares eller rådgivningsmottagares bästa intresse (på basis av "aktsamhetsprincipen", som är ett element i EU:s regelverk).
- IV. Standardisering och, i tillämpliga fall, efterföljande märkning av hållbara finansiella produkter skulle kunna kompletteras med den nya europeiska ramen för **säkerställda obligationer** ⁽⁴⁾ och på så sätt bidra till de planerade **hållbara alleuropeiska produkterna**, till att börja med för **pensioner**.
- V. Det är av yttersta vikt att anpassa olika **incitament** för att stimulera hållbara investeringar, under förutsättning att man kan visa på **positiva externa effekter**. En harmoniserad metod för koldioxidindex bör användas som vägledning för beräkningen av andra effekter. Med tanke på finanssektorns motståndskraft och stabilitet bör möjligheten att tillhandahålla en **miljöstödsfaktor** undersökas för att man på ett korrekt sätt ska kunna definiera dess gränser. På detta område stöder EESK Europaparlamentet i fråga om att främja att hållbarhetsrisker inbegrips i Basel IV-ramen ⁽⁵⁾. Man bör eventuellt överväga andra alternativ som direkt gynnar de slutliga låntagarna och investerarna, såsom skatteincitament.
- VI. Offentliggörande av mer komplett, relevant, harmoniserad och jämförbar **icke-finansiell information** av hög kvalitet bör eftersträvas, för att underlätta extern kontroll. För att uppnå detta mål bör man även utvärdera effekterna av direktivet om icke-finansiell information (95/2014/UE). Utarbetande av alternativa principer för redovisning är en annan fråga som bör hanteras parallellt.

⁽²⁾ Se EIB:s utkast till taxonomi: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/180131-sustainable-finance-final-report-annex-3_en.pdf

⁽³⁾ En väsentlighetsram analyserar de faktorer som är mest relevanta för företagens ekonomiska resultat, inbegripet väsentliga finansiella faktorer med avseende på hållbarhet.

⁽⁴⁾ Säkerställda obligationer är skuldförbindelser som utfärdas av kreditinstitut och som har en öronmärkt pool av tillgångar som säkerhet till vilka obligationsinnehavarna har direkt regressrätt i egenskap av prioriterade borgenärer. Se de nya förslagen till förordning COM(2018) 93 final – 2018/0042 (COD) och COM(2018) 94 final – 2018/043 (COD).

⁽⁵⁾ Baselramen är ett internationellt reglerande avtal som införde en rad reformer som utformats för att förbättra lagstiftningen, övervakningen och riskhanteringen inom banksektorn. Alla Baselkommitténs standarder är minimikrav som gäller internationellt aktiva banker och att integrera hållbarhetsbestämmelser i denna ram kommer därför att bidra till att hela världen går i samma riktning. <https://www.bis.org/bcbs/basel3.html>

- VII. De europeiska tillsynsmyndigheterna och deras gemensamma kommitté ("Joint Committee") bör stödjas av specialiserade tekniska resurser (det finns många företag med stor erfarenhet av hållbara och ansvarsfulla investeringar) för att utforma tekniska normer för de delegerade akter som kommissionen lägger fram och den efterföljande övervakningen av det omfattande genomförandet av regelverket, samt för att inrätta proportionerliga och effektiva förfaranden, utan att skapa onödigt byråkrati.
- VIII. Vidare måste en förvaltare av en investering på ett effektivt sätt kunna utöva sin tillsyn över det förvaltande eller investerande bolagets verksamhet. Därför måste deras oberoende säkerställas. Detta förutsätter i synnerhet att man har en policy för intressekonflikter vid kopplingar i form av aktieäggande eller korsvist ägande⁽⁶⁾.
- IX. När det gäller sambandet med kommissionens förslag till den fleråriga budgetramen för 2021–2027⁽⁷⁾ anser EESK att förslaget är ett steg i rätt riktning, men att det borde vara ambitiösare för att kunna fullgöra åtagandena i Agenda 2030 för hållbar utveckling. I detta sammanhang, och utan att det äventyrar andra åtaganden, efterlyser EESK en ökning på minst 30 % av de EU-utgifter som bidrar till klimatmålen⁽⁸⁾. EESK välkomnar den betydande procentuella ökningen av åtagandena för miljö- och klimatåtgärder (+46 %). De budgetbelopp som enligt planerna ska avsättas för detta ändamål är dock klart otillräckliga för en övergång till en hållbar utveckling och kampen mot klimatförändringarna.
- 1.8 Studier⁽⁹⁾ visar att investerare vill att deras investeringar ska ta hänsyn till klimatmässiga, miljömässiga och sociala aspekter. För att underlätta och säkra tillträdet för investerare bör man skapa "**hållbara alleuropeiska finansiella flaggskeppsprodukter**", till att börja med "europeiska privata pensionsprodukter" (PEPP). En internationell marknadsföring av dessa **säkra och hållbara** produkter skulle kunna vara ett sätt att locka utländska investeringar till Europa.
- 1.9 Att **informera** om dessa åtgärder är mycket viktigt om man vill göra medborgarna medvetna om vad EU gör för dem. Det behövs ett delat ansvar mellan alla offentliga och privata aktörer och **finansiell utbildning**⁽¹⁰⁾ bör vara obligatorisk för att säkerställa att medborgarna förstår denna nya strategi och på så sätt främja såväl icke-professionella investerares socialt hållbara investeringar som hållbar produktion av varor och tjänster.
- 1.10 Slutligen vill kommittén framhålla den potential som **artificiell intelligens** har när det gäller att anpassa slutinvesterarnas preferenser till ändamålet för deras investeringar. Mot bakgrund av erfarenheterna när det gäller mervärdet i "**ESG Machine Learning**" (som kombinerar indikatorer för hållbara och ansvarsfulla investeringar, riktmärken för hållbarhet osv.) bör man undersöka den nya taxonomin inom ramen för dessa framväxande initiativ. Man bör även analysera lösningar som involverar maskininlärning så att bankerna och investerarna utökar sina lån till specifika sektorer eller verksamheter som omfattar principerna för miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning.
- 1.11 EESK riktar en offentlig uppmaning till medlagstiftarna om att snarast diskutera och anta de tre lagstiftningsförslag med utgångspunkt i handlingsplanen som antogs av kommissionen den 24 maj 2018.

2. Inledning: mot det nya scenariot

2.1 Den snabbt tilltagande finansialiseringen eller finansiella fördjupningen av ekonomierna började 1971 när USA övergav guldmynntfoten och pengar fick en mer förtroendebaserad och immateriell karaktär. Fram till åttiotalet svarade penningmängden (M2) för cirka 50 % av världens BNP, motsvarande andelen finansiella derivat.

2.2 Efter att ha minskat under krisen steg denna siffra till samma nivåer igen år 2015, då de finansiella tillgångarna fyrdubblades i förhållande till M2, och derivaten mer än tiodubblades.

⁽⁶⁾ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2016.078.01.0011.01.SWE.

⁽⁷⁾ För EESK:s fullständiga ståndpunkt, se EESK:s yttrande ECO/460 om den fleråriga budgetramen efter 2020 (EUT C 440, 6.12.2018, s. 106).

⁽⁸⁾ Kommissionen har föreslagit att minst 25 % av EU-utgifterna bör bidra till klimatmålen för perioden 2021–2027 (under perioden 2014–2020 var andelen fastställd till 20 %).

⁽⁹⁾ https://www.morganstanley.com/pub/content/dam/msdotcom/ideas/sustainable-signals/pdf/Sustainable_Signals_Whitepaper.pdf

⁽¹⁰⁾ Se rapport från Iosco/OCDE *The Application of Behavioural Insights to Financial Literacy and Investor Education Programmes and Initiatives*.

2.3 Denna obalans mellan den reala och den finansiella ekonomin fortsätter att öka på grund av uppsvinget för finansteknik och försäkringsteknik, och det krävs större insatser för att få till stånd en sund reglering och tillsyn för att garantera finansiell stabilitet.

2.4 FN:s 17 mål för hållbar utveckling för 2030 bör, i likhet med Parisavtalet för att anpassa och bygga upp motståndskraft mot klimatförändringar, säkerställa stabilitet, återhämtning och en bättre balans mellan inkluderande samhällen och blomstrande ekonomier.

2.5 I enlighet med EU-fördragets anda och den därav följande politiken är en övergång till en koldioxidsnål, mer resurseffektiv och cirkulär ekonomi avgörande för att säkerställa EU:s långsiktiga konkurrenskraft, men också för att integrera ekonomiska, sociala och förvaltningsmässiga aspekter på ett balanserat sätt.

2.6 EU:s svar på 2030-agendan måste överensstämma med fördragen och vara inriktad på en långsiktig hållbarhetsvision där ekonomisk tillväxt, social sammanhållning och miljöskydd går hand i hand och stöder varandra.

2.7 Det finansiella systemet kan spela en viktig roll när det handlar om att möta hållbarhetsutmaningar, särskilt när det gäller att attrahera de medel som krävs för att överbrygga det årliga investeringsunderskott på nästan 180 miljarder euro som krävs för att uppfylla EU:s klimat- och energipolitiska mål senast 2030 ⁽¹¹⁾. Kommittén instämmer i detta sammanhang i påpekandet från högnivågruppen om hållbar finansiering att omvandlingen av EU:s ekonomi måste ske i den reala ekonomin och att man måste uppmuntra ett stabilt samarbete mellan offentliga och privata aktörer.

2.8 Övergången mot en hållbar ekonomi kommer att åtföljas av teknik och digital innovation och bör värna och främja globala värderingar ⁽¹²⁾, såsom FN:s generalsekreterare framhåller. De operativa och rättsliga riskerna med blockkedjor, kryptovalutor och smarta kontrakt ökar på grund av bristen på reglering och öppenhet. För att kunna ge konsumenter och investerare ett bättre skydd, bevara marknadernas integritet och undvika skadlig praxis (skatteundandragande, penningtvätt eller finansiering av terrorism) måste man främja säkerhet och öppenhet inom finansiella innovationsnät ⁽¹³⁾.

2.9 För att främja projekt med anknytning till COP21-målen ⁽¹⁴⁾ behövs tillräckligt med stabilt och öronmärkt kapital, såväl finansiellt som immateriellt (mänskligt och tekniskt kapital och andra former av relationskapital, inbegripet institutionellt kapital).

2.10 Det finns ett brådskande behov av att anpassa den offentliga politiken, stimulera privata aktörer och stärka EU:s budgetmedel för att uppnå större **öppenhet och långsiktighet** i ekonomin.

2.11 En hållbar vision kräver en närmare, mer övergripande och helhetsinriktad koppling till särskilda politikområden, t. ex. energiunionen, den digitala agendan och den europeiska pelaren för sociala rättigheter, för att stimulera sociala och gröna investeringar, såväl offentliga som privata.

2.12 Ett sådant tillvägagångssätt är också centralt i EU:s projekt för en kapitalmarknadsunion, och EESK instämmer i att privat kapital, Efsi-finansiering (Europeiska fonden för strategiska investeringar) och andra EU-medel bör kombineras på ett effektivt sätt för att styra investeringar mot de företag som uppvisar positiva sociala och miljömässiga externa effekter.

2.13 Det är hög tid att agera. EU har gått i spetsen för hållbarhet de senaste tjuugoåta åren, men är ingalunda den enda aktören.

⁽¹¹⁾ Punkt 1.1 i den allmänna inledningen till handlingsplanen.

⁽¹²⁾ Målet är att definiera hur FN:s system kommer att stödja användningen av denna teknik för att påskynda uppnåendet av Agenda 2030 för hållbar utveckling och underlätta dess anpassning till de värden som anges i FN-stadgan, den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och standarderna inom internationell lagstiftning: <http://www.un.org/en/newtechnologies/images/pdf/SGs-Strategy-on-New-Technologies.pdf>

⁽¹³⁾ Se EESK:s yttrande om kommissionens handlingsplan om finansteknik (EUT C 367, 10.10.2018, s. 61).

⁽¹⁴⁾ COP21: FN:s klimatkonferens om klimatförändringarna 2015.

3. Finansiering för en hållbarare värld

3.1 Vi konfronteras allt oftare med de katastrofala och oförutsägbara följderna av klimatförändringar och resursutarmning. Dessa fenomen förvärrar ofta den sociala utestängningen och ojämlikheten.

3.2 I artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen fastställs att unionen ska verka för en hållbar utveckling som bygger på en hög miljöskyddsnivå. Frågan om klimatförändring har nu fått högsta prioritet, även för EESK, och den ingår i en global ram inte bara för offentliga myndigheter, utan även för ekonomiska aktörer, arbetstagare och medborgare. Det innebär att en omfattande ekonomisk, social och miljömässig övergång måste organiseras och framför allt finansieras.

3.3 Dessa utmaningar bör bemötas på ett samordnat sätt, genom att alla gör en gemensam ansträngning. Finanssektorn måste spela en viktig roll för att kanalisera medborgarnas, spararnas och investerarnas medel, besparingar och investeringar in i ekonomin. I slutändan är det i ekonomin som den faktiska övergången kommer att äga rum och företagen har därför en väsentlig och oundgänglig roll. Myndigheterna måste också fullgöra sina skyldigheter i detta hänseende.

3.4 EU kommer endast att kunna inte en kraftfull ståndpunkt om det råder maximalt samförstånd om planen. Medlemsstaterna bör samarbeta och förena sina krafter. Individuella strategier och egenintresse bör ge vika för ett gemensamt projekt för framtiden, som samtidigt bör trygga framtiden för kommande generationer. EU:s svar på 2030-agendan behöver en långsiktig hållbarhetsvision med tydliga mål där ekonomisk tillväxt, social sammanhållning och miljöskydd går hand i hand och stöder varandra.

3.5 En långsiktig strategi för hållbar tillväxt bör gå hand i hand med en offentlig politik som på ett lämpligt sätt bedömer negativa externa effekter samt hållbara och ohållbara investeringsalternativ. Detta bör även åtföljas av en strikt förutsägbar industripolitik som är bättre integrerad i de globala värdekedjorna, i samtliga medlemsstater. Detta bör ske med en djupgående analys åtföljd av en lämplig politisk process som måste stödjas av kommissionen och medlemsstaterna.

3.6 EESK betonar att **hållbar tillväxt** bör beakta miljömässiga, sociala och styrningsrelaterade aspekter med hjälp av ett balanserat, heltäckande och övergripande tillvägagångssätt. Detta tillvägagångssätt bör överensstämma med samtliga mål för hållbar utveckling och Parisavtalet om klimatförändringar och fastställa **övergripande minimivillkor** som inte kan ersättas. Dessa okränkbara minimitrotsklar fastställs i de internationella konventionerna om **rättigheter för utsatta grupper** (kvinnor och flickor, barn, flyktingar och migrerande arbetstagare, personer med funktionsnedsättning osv.)⁽¹⁵⁾ och verkställs genom efterlevnad av **god finanspolitisk styrning**.

3.7 Eftersom det finns tydliga bevis på att de europeiska medborgarna anser att det är viktigt att deras besparingar och investeringar används till sociala och miljömässiga mål, måste de också **få mer inflytande och delaktighet** när det gäller frågor som rör hållbar finansiering.

3.8 Därför måste det finansiella systemet i slutändan vara mer inriktat på att vara **öppet, objektivt och begripligt** för EU-medborgarna. Att förbättra **tillgången till information** om hållbarhet och öka de **finansiella kunskaperna** (en djupare förståelse av hur det finansiella systemet fungerar) är viktiga delar i detta.

4. Styrning av kapitalflöden mot en hållbarare ekonomi

4.1 Ända sedan Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi) inrättades har den mobiliserat offentliga och privata investeringar i strategiskt viktiga EU-projekt, och den har förvaltats i enlighet med Europeiska investeringsbankens (EIB) projektförteckning (investeringar i miljövänlig energi och resurseffektivitet, vatten, digitala sektorer, transport osv.).

4.2 Bortom Efsi behövs dock en bättre täckning i andra sektorer, särskilt sådana som är inriktade på social infrastruktur och sociala institutioner som stärker ungdomars, kvinnors och andra marginaliserade eller utsatta sociala gruppers immateriella kapital.

⁽¹⁵⁾ Se i synnerhet FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna och ILO:s arbetsnormer.

4.3 Interna besparingar är en oumbärlig källa till stabil ekonomisk tillväxt, och innebär bland annat finansiering av små och medelstora företags hållbara projekt genom lokala banker.

4.4 EESK anser att **Efsi**-finansieringen bör utökas genom att man inkluderar kapital från EU-medlemsstaternas finansinstitut och offentliga banker, som bör fungera som ett nätverk för att gemensamt utforma ett mer strategiskt och långsiktigt inkluderande perspektiv, efter fastställande av en gemensam definition av vad begreppet "hållbar" verkligen innebär, samt utarbetande av en handlingsplan för utfasning av fossila bränslen inom företag.

4.5 Samtidigt uppmanar EESK **Europeiska centralbanken (ECB)** överväga möjligheten att införa en grön och social räntesats för att uppmuntra hållbara investeringar och lån, och vi håller med Europaparlamentet om att ECB uttryckligen bör beakta Parisavtalet och ESG-mål i sina riktlinjer för sina förvärvsprogram.

4.6 Ett enhetligt klassifikationssystem för hållbar verksamhet

4.6.1 De traditionella metoderna för beräkning och konsekvensbedömning måste ses över på nytt. **Kvantitativa och kvalitativa indikatorer måste omdefinieras på ett mer tillförlitligt sätt** för att skapa en balans mellan å ena sidan viktiga ekonomiska och miljömässiga värden och å andra sidan värden som fokuserar på samhällsaspekter och mänsklighetens överlevnad.

4.6.2 EESK håller med kommissionen om att det finns ett akut behov av att ta det första steget i skapandet av en robust och dynamisk "**taxonomi för hållbarhet**", för att säkerställa enhetlighet på marknaden och ge tydlig vägledning i fråga om vad som avses med "grön", "social" och "god styrning" ur ett **helhetsinriktat perspektiv**.

4.6.3 En teknisk expertgrupp för hållbar finansiering är av central betydelse för denna process, och den bör alltid ha högt kvalificerade medlemmar med särskild sakkunskap om strategiska industrisektorer för att skapa en stabil och trovärdig **grön och social taxonomi**.

4.6.4 Gruppens mandat bör inledas med att fastställa tydliga mål med avseende på innehåll och tidsplan, varvid det första steget skulle vara att förena den nya taxonomin med andra befintliga internationella klassificeringar (ekonomisk verksamhet, sysselsättning, studier osv.) i syfte att bättre anpassa den till FN:s kriterier och hänvisningar.

4.6.5 Den europeiska taxonomin bör omfatta tre nivåer:

- En minimistandard som är anpassad till målen för hållbar utveckling för 2030, Parisavtalet och principen om att inte vålla skada i enlighet med riskanalysen för miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning.
- En mellannivå där verksamheter som bevisligen har en "positiv inverkan" fastställs, enligt definitionen i FN:s miljöprogramms finansiella initiativ.
- En nivå som inbegriper verksamheter som kan påskynda en positiv omvandling och stöd för ekologiska, ekonomiska och sociala utmaningar i enlighet med behoven hos olika berörda parter som kommer att använda taxonomin som referens.

4.6.6 Det finns ett akut behov av att klassificera olika typer av investeringsfördelar som kan tillskrivas införandet av hållbarhetsfaktorn (taxonomi). Dessutom måste positiva kriterier kompletteras med kriterier för skadlig inverkan på miljön⁽¹⁶⁾ för att göra det möjligt att identifiera tillgångar som inte är hållbara.

4.6.7 Den nya taxonomin bör kopplas till EU:s strategi och investeringsplan för att främja en övergång till en koldioxidneutral ekonomi. Den bör inbegripa finansiell verksamhet till förmån för minskade utsläpp inom de sektorer som omfattas av EU:s utsläppshandelssystem⁽¹⁷⁾ och de sektorer som omfattas av förordningen om ansvarsfördelning⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁶⁾ Se OECD:s "Recommendation of the Council on Common Approaches for Officially Supported Export Credits and Environmental and Social Due Diligence" (rekommendation från rådet om gemensamma strategier för statsstödda exportkrediter samt tillbörlig aktsamhet när det gäller miljö och sociala frågor).

⁽¹⁷⁾ Som anges i direktiv 2003/87/EG, bilaga 1, i dess ändrade lydelse enligt direktiv 2009/29.

⁽¹⁸⁾ Förordning om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning (EU) nr 525/2013.

4.7 Standarder och märkning för hållbara finansiella produkter

4.7.1 Att göra tillgången för investerare enklare och säkrare är av yttersta vikt för att utvidga de hållbara finansmarknaderna. Europeiska **standarder** för hållbar finansiering bör **utformas noggrant**, och man bör fastställa normer för socialt ansvarsfulla investeringar.

4.7.2 I detta syfte skulle man kunna börja med att införa en **officiell EU-standard för gröna obligationer**, och man skulle också kunna överväga en EU-märkning eller en EU-certifiering för gröna obligationer, som skulle vara föremål för en obligatorisk extern granskning, för att säkerställa investeringar med positiv inverkan. När det gäller **"Handlingsplan för finansiella tjänster till konsumenter: Bättre produkter, fler valmöjligheter"** rekommenderar EESK⁽¹⁹⁾ kommissionen att definiera produkter som är **enkelt jämförbara, fullständigt transparenta**, enkla och har liknande egenskaper.

4.7.3 Detta ger möjlighet att erbjuda **"hållbara alleuropeiska flaggskeppsprodukter"** och att tillhandahålla lämpliga, oberoende, obligatoriskt certifierade **jämförelseverktyg**⁽²⁰⁾ för olika **hållbara finansiella produkter** i EU:s olika jurisdiktioner.

4.7.4 Utformningen av den "europeiska privata pensionsprodukten" (**PEPP**)⁽²¹⁾ som föreskrivs i det lagstiftningsförslag som kommissionen antog den 29 juni 2017, skulle kräva att pensionsinstitutet offentliggör huruvida och på vilket sätt de inkluderar miljö-, samhällsansvars- och bolagsstyrningsfaktorer i sina riskhanteringsystem, men dessa bestämmelser **ålägger dem inte** att ta hänsyn till dessa faktorer i sin investeringspolitik. Genom att inbegripa denna skyldighet skulle man bidra till att utvidga dess användning som en av hållbarhetslösningarna.

4.7.5 EESK uppmanar medlemsstaterna att vid en lämplig tidpunkt utvidga denna skyldighet till alla produkter som är knutna till pensioner. Detta skulle bidra till att utvidga deras användning som en hållbar lösning på problemen med det aktuella fördelningssystemet.

4.8 Främja investeringar i hållbara projekt

4.8.1 Enligt de **förnyade strategiska målen för EU:s industripolitik** bör omdirigeringen av kapitalfördelningen i riktning mot långsiktiga investeringar samordnas med uppgiften att bistå de små och medelstora företagens tillväxt, stödja mindre utvecklade regioner, uppgradera infrastrukturen och öka människors egenmakt genom utbildning.

4.8.2 För att komplettera investeringarna i hållbar infrastruktur behövs det en bredare **politik för makroprudentiell tillsyn** som tar hänsyn till de **fysiska återverkningarna** (ökad exponering för klimatrelaterade risker), i överensstämmelse med Solvens II. Exempelvis byggnormer för att minimera konsekvenserna av naturkatastrofer skulle kräva att försäkringsbolagen **justerar sin riskhantering** i enlighet med de nya principerna för **hållbar försäkring**.

4.8.3 EESK stöder en förstärkning av Efsi 2.0 och EFHU. När det gäller den fleråriga budgetramen 2021–2027 välkomnar kommittén inrättandet av InvestEU, som bör involvera mer privat kapital och bör kunna bidra till marknaden för obligationer, försäkringar och pensionsplaner.

4.8.4 Man bör söka andra källor till privat kapital för att uppmuntra och stödja företag, framför allt små och medelstora företag, i deras investeringar i innovation och FoU.

4.8.5 Avslutningsvis rekommenderar EESK att man bättre kartlägger **var** befintliga offentliga och privata initiativ åstadkommer den mest hållbara och motståndskraftiga infrastrukturen, och rekommenderar att man följer dessa exempel i EU och i partnerländerna med hjälp av **lösningar av lämplig omfattning**.

4.9 Hållbarhetshänsyn inom ekonomisk rådgivning

4.9.1 Såsom anges i yttrandet om "Institutionella investerares och kapitalförvaltares skyldigheter avseende hållbarhet"⁽²²⁾ är kommittén positiv till en ändring av Mifid II-direktivet och direktivet om försäkringsdistribution för

⁽¹⁹⁾ Se EESK:s yttrande "Finansiella tjänster för konsumenter" (EUT C 434, 15.12.2017, s. 51).

⁽²⁰⁾ På grundval av huvudprinciperna för jämförelseverktyg (Key principles for comparison tools).

⁽²¹⁾ Tillgångarna i fonderade och privata pensionssystem översteg 38 biljoner US-dollar i OECD-området i slutet av 2016.

⁽²²⁾ Se EESK:s yttrande om "Institutionella investerares och kapitalförvaltares skyldigheter avseende hållbarhet", punkt 3.8 (se sidan 97 i detta nummer av EUT).

att göra det nödvändigt att undersöka hur investerarnas **hållbarhetspreferenser** kan inkluderas. Rådgivare skulle alltså kunna ge lämpliga rekommendationer om finansiella produkter och tydlig information om de potentiella riskerna och fördelarna förknippade med olika hållbarhetsfaktorer.

4.9.2 EESK välkomnar att Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) inkluderar bestämmelser om hållbarhetspreferenser i sina riktlinjer för **lämplighetsbedömning**.

4.10 Riktmärken för hållbarhet

4.10.1 Det optimala målet är att man fastställer en **gemensam metod** för att mäta de icke-finansiella resultaten av hållbara investeringar. EESK välkomnar därför bestämmelserna om **harmonisering av riktmärken** som omfattar koldioxidsnäla emittenter – ett första steg som bör utvidgas till att omfatta andra hållbarhetsindikatorer.

4.10.2 EESK uppmanar därför kommissionen att utvidga sitt fokus till det sociala området genom den tekniska expertgruppen, som ska ansvara för samråd med alla berörda parter och offentliggöra en rapport om utformningen av och metoden för koldioxidriktmärkesindexet.

5. Göra hållbarhet till en faktor vid riskhantering

Hållbarhet handlar om alla risker som hör samman med skapande av välbefinnande och man kan inte bortse från effekterna av utvinning, förvärv och försämring av resurser.

5.1 Hållbarhet i marknadsforskning och kreditbetyg

5.1.1 EESK har insisterat på att **kreditvärderingsinstitut** måste vara **fria från intressekonflikter** för att garantera **forsknings- och värderingsinstitutens oberoende**. Dessutom måste de från fall till fall och i god tid ge en transparent motivering av den metod de använder.

5.1.2 De befintliga kreditvärderingsinstituten tar inte tillräcklig hänsyn till hur störande trender i fråga om miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning påverkar emittenternas framtida betalningsförmåga. EESK efterlyser tydliga **EU-standarder och tillsyn** när det gäller **införande av miljö-, samhällsansvars- och bolagsstyrningsfaktorer** i de värderingar som görs av alla kreditvärderingsinstitut som bedriver verksamhet i EU. Kommittén efterlyser vidare införandet av ett ackrediteringsförfarande för en **"grön finansmärkning"** från Esma-certifierade organ.

5.1.3 Man bör även överväga ackreditering av intressenter, dvs. banker, fondförvaltare osv. Detta skulle innebära större skyldigheter för de olika finansiella aktörerna och man skulle undvika tendenser till att inkludera en hållbar produktplan som en grön målningstrategi ("greenwashing").

5.1.4 Slutligen föreslår EESK att man undersöker inrättandet av grön nationell kreditvärdering. Att tillhandahålla en tydligt "grön" kreditvärdering vid sidan av en nationell kreditvärdering skulle även stimulera länder att fortlöpande förbättra sina resultat. Samtidigt skulle det kunna bli ett incitament för att locka till sig utländska investeringar.

5.2 Institutionella investerare och kapitalförvaltares skyldigheter i fråga om hållbarhet: förvaltaruppdraget

5.2.1 Europeiska unionens tillsynsmyndigheter ska säkerställa att **finansförmedlingstjänsternas uppdrag** respekteras fullt ut.

5.2.2 Detta kräver en mer holistisk hållning än vad som föreslås i kommissionens handlingsplan, och man bör prioritera förbindelser inom utbildningsrelaterade, faktoriella, könsrelaterade, geografiska, rasmässiga eller etniska, religiösa och kulturella områden och andra områden av mångfald.

5.2.3 Som en grundläggande del av de rättsliga skyldigheterna bör investerare proaktivt samarbeta med kunderna för att få insikt i deras icke-finansiella intressen och även tillhandahålla dem tydlig information om de potentiella finansiella riskerna och fördelarna med koppling till miljö-, samhällsansvars- och bolagsstyrningsfaktorer.

5.2.4 Tillsynsmyndigheter, investerare, kapitalförvaltare, anställda inom finanssektorn och rådgivare ska agera i stödmottagarnas (t.ex. blivande pensionärer) eller kundernas (icke-professionella investerare eller institutionella investerare) bästa intresse. I alla myndighetsåtaganden och vid alla omröstningar måste skyddet av investeringstillgångarnas hållbara värde prioriteras, i linje med förvaltaruppdraget. De måste rapportera om hur de använder sina rösträttigheter som innehavare av fondens tillgångar.

5.2.5 Genom att klargöra investerarens skyldigheter i förhållande till hållbarhetsfaktorer kommer EU att stärka investeringar på lång sikt (hållbar finansiering är per definition kopplad till långsiktighet).

5.3 Tillsynskrav för banker och försäkringsbolag

5.3.1 EESK har nyligen framhållit den potentiella roll som bankerna kan spela genom deras funktion som en länk mellan medvetna besparingar och socialt ansvarsfulla investeringar. Kommittén rekommenderar en mer gynnsam behandling av bankernas kapitalkrav om de investerar i den gröna ekonomin samt i olika långsiktiga och icke-komplexa transaktioner i form av "**inkluderande utlåningsformer**", t.ex. hypotekslån, framför allt sådana som hänger samman med energieffektivitet, installation av solpaneler m.m. Dessutom **bör kapitalpåslag övervägas** för investeringar i miljöskadliga tillgångar i syfte att skapa incitament för en positiv övergång till hållbar verksamhet. Man bör eventuellt överväga alternativ som direkt gynnar de slutliga låntagarna och investerarna, t.ex. skatteincitament. Den gemensamma tillsynsmekanismen bör utöva specifik tillsyn på detta område ⁽²³⁾.

5.3.2 Vid beräkningen av riskvägda tillgångar måste emellertid de uppdaterade modellerna för kreditvärdering av banker alltid beakta den mest aktuella risknivå som hänger samman med de hållbara tillgångarna så att konsumentskyddet fortlöpande hålls på en hög nivå.

5.3.3 Mot bakgrund av detta är det nödvändigt att bättre definiera gränserna för den s.k. **miljöstödsfaktorn**, så att man säkerställer fullständiga empiriska och strikta belägg med utgångspunkt i en tydlig och precis definition av vad som avses med "grön investering". **Ansvarsfull forskning och innovation**, inom ramen för Horisont 2020 och det framtida Horisont Europa, kan vara en utmärkt kanal för att uppnå vetenskapliga resultat.

5.3.4 För att bevara motståndskraften och den finansiella stabiliteten kräver detta nya scenario sammanfattningsvis en sund kombination av hantering av finansiella risker, med hänsyn tagen till effekterna av miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning på den finansiella avkastningen, och anpassning av reglerna i enlighet med detta, i en **dynamisk** process. Såsom angavs i Europaparlamentets resolution om hållbar finansiering ⁽²⁴⁾ bör kommissionen främja inkluderingen av hållbarhetsrisker i Basel IV-ramen.

6. Att främja öppenhet, insyn och långsiktighet

6.1.1 Hållbara finanser behöver en incitamentsram som omdirigerar kapitalflödena i riktning mot nödvändiga investeringar och på så sätt säkerställer en rättvis miljömässig och social övergång för Europa, där dess ledande ställning avseende värden ger europeiska företag en konkurrensfördel.

6.2 Informationskrav och redovisning

6.2.1 EESK konstaterar att ambitionsnivån var bristfällig vid införlivandet av EU:s direktiv om **redovisning av icke-finansiell information** och att den metod som användes inte var harmoniserad och endast berörde stora företag, vilket bidrog mycket lite till rättvisa och övergripande hållbara investeringar i Europa.

6.2.2 Hållbarhet medför en rad nya frågor och utmaningar när det gäller redovisning av icke-finansiell information, t.ex. digital omvandling, nya faktorer, standardisering, obligatoriska uppgifter, nya hållbara ekonomiska modeller osv. Taxonomierna och metoderna för rapportering bör standardiseras så mycket som möjligt och reglerna bör anpassas för att åstadkomma mer icke-finansiell information och göra den mer tillgänglig. Detta skulle ge tillsyns- och marknadskontrollmyndigheter en bättre bild av de globala trenderna, och därmed bättre förmåga att agera i enlighet med dem. Den aktuella etappen kallas "kontroll av ändamålsenligheten" och under den kommer man att beakta överväganden i linje med arbetsgruppen för klimatrelaterad finansiell redovisning (Task Force on Climate-related Financial Disclosure, TCFD) inom rådet för finansiell stabilitet, efter det offentliga samråd som kommissionen har inlett.

6.2.3 När det gäller plattformar för gräsrotsfinansiering bör "faktabladet med viktig investerarinformation" också ta upp de viktigaste immateriella men finansiellt väsentliga risker och fördelar som är förknippade med finansiering av ett gräsrotsfinansieringsprojekt, ur ett redovisningsperspektiv ⁽²⁵⁾.

⁽²³⁾ Se EESK:s yttrande "Fullbordande av bankunionen" (EUT C 237, 6.7.2018, s. 46).

⁽²⁴⁾ <http://www.europarl.europa.eu/news/sv/press-room/20180529IPR04517/meps-back-resolution-on-sustainable-finance>

⁽²⁵⁾ Redovisningsposter är väsentliga om de kan påverka användarnas ekonomiska beslut. Begreppet väsentlighet är den universellt accepterade redovisningsprincip enligt vilken företagen måste redovisa all information på dessa områden. <https://www.business-case-analysis.com/materiality-concept.html>

6.2.4 EESK stöder också Europaparlamentets resolution om IFRS-standarder (International Financial Reporting Standards, IFRS 9)⁽²⁶⁾ och efterlyser med kraft en konsekvensbedömning av IFRS-standarder avseende hållbara investeringar.

6.2.5 EESK välkomnar skyldigheten för European Financial Reporting Advisory Group (Efrag) att bedöma vilka konsekvenser nya eller ändrade IFRS förväntas få på hållbara investeringar och utforska möjliga alternativa principer för redovisning.

6.2.6 EESK föreslår också att kommissionen uppmanar Esma att

- utvärdera rådande praxis på kreditvärderingsmarknaden och analysera i vilken utsträckning aspekter som rör miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning beaktas,
- inkludera information om miljömässig och social hållbarhet i sina riktlinjer avseende information som ska lämnas av kreditvärderingsinstitut och vid behov överväga ytterligare åtgärder.

6.3 Företagsstyrning och problemet med alltför kortsiktigt tänkande på kapitalmarknaderna

6.3.1 Många investerare vill veta om företag använder korrekta och insynsvänliga redovisningsmetoder och om vanliga aktieägare har rätt att rösta om viktiga frågor. De vill också att företagen undviker intressekonflikter i deras val av styrelseledamöter, kreditvärderingsinstitut och revisorer.

6.3.2 Det är dags att på allvar beakta inte bara **miljöfaktorn** och den **sociala faktorn** (standarder, märkning, miljöstödfaktorn och den sociala stödfaktorn för tillsynskrav, riktmärken för hållbarhet), utan även **bolagsstyrningsfaktorn**, så att företag som försummar att **öppet offentliggöra** viktiga aspekter såsom **finanspolitisk styrning, mänskliga rättigheter**, penningtvätt och andra olagliga verksamheter fräntas alla förmåner och förlorar sin hållbarhetsklassificering.

7. Handlingsplan för genomförandet

7.1 EESK rekommenderar att man anpassar alla åtgärder som vidtas av **EU:s** samtliga berörda **institutioner, organ och mekanismer**, så att man ändrar deras mandat om så krävs för att bringa dem i överensstämmelse med tidsramen för genomförandet av handlingsplanen.

7.2 Ovissheten om framtiden och bristen på öppenhet om långsiktiga risker är de största hindren för långsiktiga analyser (endast ett fåtal analyser omfattar en period på mer än fem år).

7.3 De europeiska tillsynsmyndigheterna bör också spela en viktig roll i övervakningen av hållbarhet. Möjligheten att uppnå en gemensam EU-metod för analys av relevanta scenarier med beaktande av riskfaktorer avseende miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning i ett längre perspektiv bör undersökas, och Europeiska systemrisknämnden (ESRB) skulle gradvis kunna införliva dessa i sina stresstester.

7.4 Slutligen bör Internationella organisationen för värdepapperstillsyn (Iosco) utarbeta och främja efterlevnad av internationella standarder för reglering och tillsyn⁽²⁷⁾ på området hållbara finanser för att på så sätt se till att den nya strukturen för hållbarhet är konsekvent globalt.

Bryssel den 17 oktober 2018.

Luca JAHIER
Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande

⁽²⁶⁾ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2016-0381+0+DOC+XML+V0//SV>

⁽²⁷⁾ Se Methodology for Assessing Implementation of the IOSCO Objectives and Principles of Securities Regulation.